Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Natalia Lupașcu)
Dosarul nr.2a-722/23
(2-22053420-02-2a-22022023)

D E C I Z I E

28 iunie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Angela Braga şi Viorica Mihaila

examinând în ordine de apel, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de către apelanta Societatea cu Răspundere Limitată ”PANELECTRO”, reprezentată de avocatul Andrei Grigorița, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 decembrie 2022, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”PANELECTRO” împotriva Societății pe Acțiuni ”VITAMINE” și Boris Gherciu privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. Pe data de 14 aprilie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată ”PANELECTRO” (în continuare SRL”PANELECTRO”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni ”VITAMINE” (în continuare SA”VITAMINE”) și Boris Gherciu privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a invocat că la data de 31 martie 2015, SRL”PANELECTRO”, în calitate de vânzător, a vândut marfă (corp de iluminat LED) în beneficiul SA”VITAMINE”, în calitate de cumpărător, în valoare totală de 36120,00 lei, fapt confirmat prin factura fiscală Seria JV nr.1118921 semnată şi ștampilată de către Boris Gherciu, din numele cumpărătorului SA”VITAMINE”.
Punctează că directorul SA”VITAMINE”, Ion Suconicov, a depus o scrisoare de garanţie prin care s-a obligat să stingă datoria în termen de 20 de zile.

Relevă că la data de 24 octombrie 2016, SRL”PANELECTRO” a transmis o somație de plată nr.24/10 către SA”VITAMINE” privind achitarea datoriei până la 3 noiembrie 2016, fapt confirmat prin semnătură aplicată de Boris Gherciu.
Susține că în speță, datoria de 36120 lei s-a confirmat prin Actul de verificare din 14 august 2020 pe care este aplicată semnătura lui Boris Gherciu.
La data de 15 august 2020, SRL”PANELECTRO” a transmis somația cu nr.15/08, privind achitarea datoriei de 36120,00 lei până la 25 august 2020, fapt confirmat prin semnătura lui Boris Gherciu, cu mențiunea că este acord.
Consideră că prin somația din 24 octombrie 2016, debitorul SA”VITAMINE” a fost pus în întârziere. Dobânda legală a început să curgă pentru debitorul SA”VITAMINE”, începând cu data de 4 noiembrie 2016 şi curge până în prezent.
Ulterior, la data de 15 august 2020, Boris Gherciu a preluat obligația de plată de la SA”VITAMINE”, fapt confirmat prin semnarea recipisei din 15 august 2020, obligându-se personal să stingă datoria respectivă, citează: *”confirm că eu personal am luat marfă de la SRL”PANELECTRO” în sumă totală de 36120 lei, în baza facturii fiscale nr.JV1118921 din 31 martie 2015 şi până la moment nu a fost achitată. Eu mă oblig să restitui suma de 36120 lei, până la 25 august 2020”*.
Punctează că recipisa respectivă a fost transmisă creditorului SRL”PANELECTRO”, fapt ce confirmă angajamentul asumat de către debitorul Boris Gherciu, de preluare şi stingere a obligației de plată în mărime de 36120 lei.
Astfel, debitorul solidar Boris Gherciu, şi-a asumat în mod unilateral să stingă obligația de plată al SA”VITAMINE”, concretizându-se într-un veritabil contract de preluare a datoriei, îmbrăcând forma substituirii incomplete, situație în care Boris Gherciu şi SA”VITAMINE”, rămân debitori solidari, fiind aplicabile prevederile articolelor 840, 844, 846 şi 848 Cod civil (modernizat).
Relevă că având în vedere că până în prezent nu au fost achitate datoriile, a fost calculată dobânda legală de întârziere în mărime de 27672,42 lei şi a fost calculată pentru perioada 05 noiembrie 2016 – 11 aprilie 2022.
Solicită admiterea acţiunii, încasarea în mod solidar, din contul SA”VITAMINE” şi Boris Gherciu, în beneficiul SRL”PANELECTRO”, a sumei de 36120,00 lei cu titlu de datorie, sumei de 27672,42 lei cu titlu de dobândă legală de întârziere, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin cererile din 22 noiembrie 2022 și 24 noiembrie 2022, SRL”PANELECTRO” a concretizat pretențiile, invocând faptul achitării datoriei de bază de către Boris Gherciu la data de 14 iulie 2022, solicitând în final încasarea în mod solidar din contul SA”VITAMINE” și Boris Gherciu, în beneficiul SRL”PANELECTRO”, a dobânzii de întârziere în suma de 27672,42 lei și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat de 3896 lei și 5000 lei cheltuieli de asistență juridică (f.d.46-51, 53-55).

Poziţia instanţei de fond:

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 decembrie 2022, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la SA"VITAMINE", în beneficiul SRL"PANELECTRO", suma de 398,80 lei cu titlu de dobânda de întârziere, precum și suma de 1095,56 lei cu titlu de taxa de stat, suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile formulate împotriva SA"VITAMINE", s-au respins ca neîntemeiate. S-au respins integral pretențiile SRL"PANELECTRO" formulate împotriva lui Boris Gherciu privind încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

4. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, la data de 22 decembrie 2022 prin intermediul poștei electronice, apelanta SRL"PANELECTRO", reprezentată de avocatul Andrei Grigorița, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 decembrie 2022, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanţei de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce v-a lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar (f.d.61-63).
5. La 22 februarie 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Angela Bostan (f.d.75).
6. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 28 februarie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel. S-a comunicat părții apelante și reprezentantului său, despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 622,62 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data comunicării prezentei încheieri. S-a explicat părții apelante și reprezentantului său, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile statuate în prezenta încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare. S-a explicat că asupra restituirii cererii de apel, completul judiciar va decide la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților în proces (f.d.77-79).
7. Iar la data de 30 martie 2023, avocatul Andrei Grigorița, în interesele apelantei SRL"PANELECTRO", a depus cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 28 februarie 2023, a fost recepționată la data de 23 martie 2023, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d.81-82).

8. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2023, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de apelanta SRL”PANELECTRO”, reprezentată de avocatul Andrei Grigorița (f.d.88).

Argumentele părților:

9. În motivarea apelului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Suplimentar la cele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea concretizată, menționează că argumentele instanţei de fond referitor la lipsa de solidaritate a debitorilor SA”VITAMINE” şi Boris Gherciu, urmează a fi apreciate critic, deoarece se bazează pe o interpretare şi aplicare eronată a normei materiale care guvernează raportul juridic litigios art.847, 848 coroborat cu art.840 Cod civil.

Punctează că instanţa de fond nu a pătruns în esența noțiunilor reglementate: adăugarea unui nou debitor versus preluarea datoriei; act juridic unilateral versus contract de preluare a datoriei. Instanţa de fond a omis faptul că Boris Gherciu este în mod evident un nou debitor care şi-a asumat în mod explicit răspunderea pentru obligaţiile SA”VITAMINE”.

Afirmă că absolut, toate actele juridice care vizează SA”VITAMINE”, pe parcursul anului 2014-2022, factura fiscală, act de verificare, recipise, somații, sunt semnate de către Boris Gherciu. La fel şi plata datoriei a fost efectuată de către Boris Gherciu la data de 14 iulie 2022 şi prin urmare, nu poate fi pusă la dubiu legătura strânsă, solidaritatea dintre Boris Gherciu şi SA”VITAMINE”.

Consideră că instanţa de fond în mod eronat a concluzionat asupra preluării datoriei/adăugarea unui debitor (Boris Gherciu) şi că nu există un contract de preluare a datoriei, respingând în același timp argumentului reclamantului-apelant cu privire la actul juridic unilateral semnat şi necontestat de către Boris Gherciu.

Afirmă că concluzia instanţei precum că nu poate fi acceptată recipisa semnată unilateral de către Boris Gherciu, contravine direct prevederilor art.848 alin.(1) Cod civil, art.118 Cod de procedură civilă, şi contrar dreptului la un proces echitabil, egalitatea armelor. Recipisa din 15 august 2020 semnată unilateral de Boris Gherciu, în folosul SRL”PANELECTRO”, reprezintă un veritabil act juridic unilateral privind asumarea de obligații. Notează că concluzia instanţei este vădit ilegală şi lipsită de temei, or legiuitorul a reglementat în mod distinct faptul „adăugirii unui nou debitor” şi că nașterea, apariția obligației poate rezulta nu doar din ”contract” ci şi din ”act juridic unilateral” şi ”separat” încheiat de noul debitor în folosul creditorului așa după cum este statuat la art.847 şi 848 Cod civil.

Concomitent, legiuitorul indică faptul că, în cazul în care un asemenea contract sau act juridic unilateral nu s-a încheiat, noul debitor poate să opună creditorului orice motiv de nulitate care afectează contractul cu debitorul inițial. În speţă, Boris Gherciu nu a invocat nici un motiv de nulitate a recipisei.

Subliniază că pe de o parte, instanţa concluzionează că pe factura fiscală seria JV nr.1118921 a fost aplicată semnătura lui Boris Gherciu, adică din numele cumpărătorului SA”VITAMINE”, iar pe de altă parte, tăgăduieşte calitatea de reprezentant al SA”VITAMINE” când s-a pus în discuţie primirea somaţiilor de plată, semnarea actului de verificare, etc. Suma de 36120 lei a fost achitată de către Boris Gherciu, dar nu SA”VITAMINE” după a reţinut în mod eronat instanţa.
Indică, că prin achitarea sumelor, Boris Gherciu a recunoscut existenţa obligaţiei de plată a SA”VITAMINE” precum şi obligaţia sa personală (similar fidejusorului), fapt care pune la îndoială temeinicia concluziei instanţei referitor la lipsa solidarităţii dintre Boris Gherciu şi SA”VITAMINE”. Totodată, obligaţia asumată de Boris Gherciu, este purtătoare de dobândă separat de obligaţia SA”VITAMINE” şi prin urmare, încasarea sumei de 8306,86 lei cu titlu de dobândă din contul lui Boris Gherciu este întemeiată.
Având în vedere că nu au fost achitate datoriile, pentru Boris Gherciu (noul debitor) a fost calculată dobânda legală de întârziere în mărime de 8306,86 lei şi a fost calculată pentru perioada 26 august 2020 – 14 iulie 2022. La fel, având în vedere că nu au fost achitate datoriile, pentru SA”VITAMINE” (debitorul iniţial) a fost calculată dobânda legală de întârziere în mărime de 27672,42 lei şi a fost calculată pentru perioada 04 noiembrie 2016 – 03 aprilie 2022.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea parţială a hotărârii instanţei de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie dispusă: admiterea parţială a cererii de chemare în judecată; încasarea în mod solidar, a sumei de 27672,42 lei, cu titlu de dobândă legală de întârziere, din contul SA”VITAMINE” şi Boris Gherciu, în beneficiul SRL”PANELECTRO”; încasarea sumei de 8306,86 lei, cu titlu de dobândă legală de întârziere, din contul lui Boris Gherciu, în beneficiul SRL”PANELECTRO”; încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată suportate de către SRL”PANELECTRO” pentru examinarea cauzei în ordine de apel, din contul SA”VITAMINE” şi Boris Gherciu.

10. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 05 iunie 2023, s-a declinat competenţa completului specializat în examinarea acţiunilor de contencios administrativ. S-a remis dosarul Preşedintelui Curţii de Apel Chişinău, spre redistribuire aleatorie judecătorilor completurilor specializate în materie de drept comun ale Curţii de Apel Chişinău (f.d.96-97).
11. Potrivit fişei de repartizare repetată a dosarului, în temeiul încheierii Curţii de Apel Chişinău din 05 iunie 2023, cauza civilă a fost repartizată judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu pe data de 07 iunie 2023 (f.d.98).
12. Pe data de 26 iunie 2023, intimata SA”VITAMINE”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu, a depus referinţă la cererea de apel, solicitând respingerea cererii de apel, cu menţinerea în vigoare a hotărârii instanţei de fond. Concomitent, în temeiul art.96 Cod de procedură civilă, a solicitat încasarea

de la SRL”PANELECTRO”, în beneficiul SA”VITAMINE”, a sumei de 2000,00 lei achitată pentru servicii juridice în instanța de apel (f.d.105-110).

13. Intimatul Boris Gherciu, deși a fost informat despre examinarea în procedura scrisă a cererii de apel, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății, avizul de recepție fiind returnat cu mențiunea ”nereclamat” (f.d.102-104).

În acest sens, Colegiul civil reține că citația instanței de apel a fost expediată în adresa intimatului Boris Gherciu, indicată în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel. Relevante în contextul dat, sunt prevederile art.107 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă îşi schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanţei noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanţei şi se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu îşi are sediul acolo.

Totodată, conform pct.1 din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, trimiterea nereclamată reprezintă trimiterea poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Ținând cont de faptul că la materialele cauzei nu se atestă nici un înscris din care să rezulte că Boris Gherciu a înștiințat creditorul despre schimbarea adresei, iar citația a fost expediată la ultima adresă cunoscută, Colegiul civil consideră că Boris Gherciu a fost legal citat despre ședința instanței de apel. În conformitate cu prevederile art.379 alin.(2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. Astfel, Colegiul civil consideră necesar de a examina apelul în lipsa intimatului Boris Gherciu, care a fost legal citat.

Aprecierea instanței de apel:

14. Analizând motivele invocate în cererea de apel și studiind materialele pricinii, Colegiul consideră necesar de a admite apelul, a casa hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 decembrie 2022, cu emiterea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.
15. În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
16. În conformitate cu art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

17. În temeiul art.386 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.
18. Conform art.276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.
19. Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
20. În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
21. În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.
22. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
23. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice

legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

24. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
25. Instanţa de apel menţionează că art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
26. În opinia Colegiului, prima instanță, nu a ținut cont de aceste deziderate, nu a dat eficiență deplină tuturor circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate.
27. În speță, Colegiul civil a constatat că la 31 martie 2015, SRL”PANELECTRO” în calitate de vânzător, a vândut, iar SA”VITAMINE” a procurat, marfă (corp de iluminat LED) în valoare totală de 36120 lei, fapt confirmat prin factura fiscală seria JV nr.1118921 (f.d.17).
28. Pe factura fiscală seria JV nr.1118921 a fost aplicată ștampila cumpărătorului SA”VITAMINE”, fiind semnată din numele cumpărătorului de către Boris Gherciu.
29. La fel, la momentul primirii mărfii cumpărătorul SA”VITAMINE”, în persoana administratorului Ion Suconicov, a garantat prin scrisoarea de garanție achitarea costului bunurilor în suma de 36000 lei în termen de 20 zile (f.d.18).
30. Potrivit actului de verificate din 14 august 2020, datoria SA”VITAMINE” pentru marfa livrată constituie 36120,00 lei (f.d.20).
31. Invocând acumularea datoriilor, la 15 august 2020, SRL”PANELECTRO” a formulat o pretenție adresată cumpărătorului SA”VITAMINE” solicitând achitarea datoriei 36120 lei pentru marfa livrată prin factura fiscală seria JV nr.1118921 (f.d.24).
32. Concomitent, la data de 15 august 2020, Boris Gherciu a preluat obligația de plată de la SA”VITAMINE”, fapt confirmat prin semnarea recipisei din 15 august 2020, obligându-se personal să stingă datoria respectivă: ”*confirm că*

eu personal am luat marfă de la SRL"PANELECTRO" în sumă totală de 36120 lei, în baza facturii fiscale nr.JV1118921 din 31 martie 2015 şi până la moment nu a fost achitată. Eu mă oblig să restitui suma de 36120 lei, până la 25 august 2020" (f.d.25).

33. Prin urmare, pe motiv că datoria nu a fost achitată, la data de 14 aprilie 2022, SRL"PANELECTRO" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA"VITAMINE" și Boris Gherciu privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.
34. Prin cererile din 22 noiembrie 2022 și 24 noiembrie 2022, SRL"PANELECTRO" a concretizat pretențiile, invocând faptul achitării datoriei de bază de către Boris Gherciu la data de 14 iulie 2022, solicitând în final încasarea în mod solidar din contul SA"VITAMINE" și Boris Gherciu, în beneficiul SRL"PANELECTRO", a dobânzii de întârziere în suma de 27672,42 lei și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat de 3896 lei și 5000 lei cheltuieli de asistență juridică (f.d.46-51, 53-55).
35. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 decembrie 2022, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la SA"VITAMINE", în beneficiul SRL"PANELECTRO", suma de 398,80 lei cu titlu de dobânda de întârziere, precum și suma de 1095,56 lei cu titlu de taxa de stat, suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile formulate împotriva SA"VITAMINE", s-au respins ca neîntemeiate. S-au respins integral pretențiile SRL"PANELECTRO" formulate împotriva lui Boris Gherciu privind încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiate.
36. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, apelanta SRL"PANELECTRO", reprezentată de avocatul Andrei Grigorița, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 decembrie 2022, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie dispusă: admiterea parțială a cererii de chemare în judecată; încasarea în mod solidar, a sumei de 27672,42 lei, cu titlu de dobândă legală de întârziere, din contul SA"VITAMINE" şi Boris Gherciu, în beneficiul SRL"PANELECTRO"; încasarea sumei de 8306,86 lei, cu titlu de dobândă legală de întârziere, din contul lui Boris Gherciu, în beneficiul SRL"PANELECTRO"; încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată suportate de către SRL"PANELECTRO" pentru examinarea cauzei în ordine de apel, din contul SA"VITAMINE" şi Boris Gherciu.
37. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău

conchide că soluţia instanţei de fond privind admiterea parțială a acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.

38. Cadrul legal relevant speței sunt prevederile art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
39. Conform prevederilor art.9 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.
40. Conform prevederilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
41. În conformitate cu art.7 alin.(4) Cod civil (modernizat, republicat în temeiul Legii nr.133 din 15 noiembrie 2018, în vigoare de la 01 martie 2019), în cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor părților, precum și orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.
42. Având în vedere prevederile art.7 alin.(4) Cod civil (republicat, în vigoare la 01 martie 2019) și ținând cont de raportul juridic litigios, la soluționarea prezentei cauze civile instanța de judecată va aplica prevederile atât a Codului Civil în vigoare până la 01 martie 2019, cât și cele după modernizare.
43. Conform prevederilor art.8 alin.(2) lit. a) Cod Civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), drepturile şi obligațiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.
44. Conform prevederilor art.512 alin.(1) Cod Civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
45. Conform prevederilor art.514 Cod Civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019) obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.
46. Conform prevederilor art.530 Cod Civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), dacă doi sau mai mulţi debitori datorează o prestaţie în aşa fel încât fiecare este dator să efectueze întreaga prestaţie, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sânt legaţi solidar.

47. Conform prevederilor art.531 Cod Civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), o obligaţie solidară nu se prezumă, ci se naşte prin act juridic, prin lege sau atunci când prestaţia este indivizibilă.
48. Conform prevederilor art.533 Cod Civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), creditorul poate pretinde executarea obligaţiei, la latitudinea sa, de la oricare din debitori, în parte sau în întregime. Pînă la executarea întregii prestaţii, rămân obligaţi toţi debitorii.
49. Conform prevederilor art.572 alin.(1) și alin.(2) Cod Civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019) temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
50. Conform prevederilor art.619 alin.(1) Cod Civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. Potrivit alin.(2), în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobînda este de 9% peste rata dobînzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.
51. În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că la 15 august 2020, Boris Gherciu a preluat obligația de plată de la SA”VITAMINE”, fapt confirmat prin semnarea recipisei din 15 august 2020, obligându-se personal să stingă datoria respectivă: ”confirm că eu personal am luat marfă de la SRL”PANELECTRO” în sumă totală de 36120 lei, în baza facturii fiscale nr.JV1118921 din 31 martie 2015 şi până la moment nu a fost achitată. Eu mă oblig să restitui suma de 36120 lei, până la 25 august 2020” (f.d.25).
52. Astfel, conform prevederilor art.840 alin.(1) Cod civil (în redacția din 01 martie 2019), un terţ (noul debitor) poate să preia datoria sau o parte din ea în unul din următoarele feluri: a) debitorul iniţial este liberat de datorie (substituirea completă de către noul debitor); b) debitorul iniţial este menţinut în calitate de debitor pentru cazul în care noul debitor nu îşi execută corespunzător obligaţiile (substituirea incompletă de către noul debitor); c) debitorul iniţial şi cel nou poartă răspundere solidară (adăugarea noului debitor). Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, în cazul în care este evident că a apărut un nou debitor, dar felul preluării datoriei nu este clar, debitorul iniţial şi cel nou sânt considerați debitori solidari.
53. Conform prevederilor art.841 Cod civil (în redacția din 01 martie 2019), preluarea datoriei trebuie să fie încheiată în forma cerută pentru actul juridic în al cărui temei s-a născut datoria.

54. Conform prevederilor art.846 alin.(1) Cod civil (în redacția din 01 martie 2019), substituirea incompletă are aceleaşi efecte asupra excepţiilor şi compensării ca şi substituirea completă. Alin.(2) prevede că în măsură în care debitorul iniţial nu este liberat, garanţia personală sau reală acordată în vederea executării obligaţiilor acelui debitor nu este afectată de substituire. Iar potrivit alin.(3), răspunderea debitorului iniţial este guvernată de către dispoziţiile legale privind fidejusorul cu beneficiu de discuţiune în măsura în care nu contravin dispoziţiilor alin.(1) şi (2).
55. Conform prevederilor art.847 Cod civil (în redacția din 01 martie 2019), un terţ poate să convină cu debitorul să fie adăugat în calitate de debitor, astfel încât debitorul iniţial şi cel nou să fie debitori solidari.
56. Conform prevederilor art.848 alin.(1) Cod civil (în redacția din 01 martie 2019), în cazul în care, în temeiul unui contract între noul debitor şi creditor sau al unui act juridic unilateral şi separat încheiat de noul debitor în folosul creditorului, noul debitor este adăugat în calitate de debitor, el nu poate opune creditorului niciun drept sau nicio excepţie născută din raportul dintre noul debitor şi cel iniţial. În cazul în care un asemenea contract sau act juridic unilateral nu s-a încheiat, noul debitor poate să opună creditorului orice motiv de nulitate care afectează contractul cu debitorul iniţial. Alin.(2) prevede că dispoziţiile legale privitoare la solidaritatea pasivă se aplică în mod corespunzător în măsura în care nu contravin dispoziţiilor alin.(1).
57. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul consideră că instanța de fond eronat a dispus încasarea parțială a dobânzii de întârziere, și doar din contul SA”VITAMINE”, constatând lipsa de solidaritate a debitorilor SA”VITAMINE” şi Boris Gherciu, or, concluzia dată se bazează pe o interpretare şi aplicare eronată a normei materiale care guvernează raportul juridic litigios, și anume prevederile articolelor 847, 848, coroborate cu art.840 Cod civil.
58. Colegiul remarcă, că potrivit materialelor cauzei, toate actele juridice care vizează SA”VITAMINE”, pe parcursul anului 2014-2022, factura fiscală, actul de verificare, recipisa, somații, sunt semnate de către Boris Gherciu. Prin urmare, nu poate fi pusă la dubiu solidaritatea dintre Boris Gherciu şi SA”VITAMINE”.
59. În aceeași ordine de idei, Colegiul atestă că instanţa de fond în mod eronat a concluzionat asupra preluării datoriei/adăugarea unui debitor Boris Gherciu, şi că nu există un contract de preluare a datoriei, respingând în același timp argumentul SRL”PANELECTRO” cu privire la actul juridic unilateral semnat şi necontestat de către Boris Gherciu, or, concluzia dată contravine prevederilor art.848 alin.(1) Cod civil, art.118 Cod de procedură civilă, şi contrar dreptului la un proces echitabil, egalitatea armelor.

60. Colegiul punctează că recipisa din 15 august 2020, este semnată unilateral de Boris Gherciu, reprezintă un veritabil act juridic unilateral privind asumarea de obligații.
61. Respectiv, concluzia instanţei de fond privind lipsa solidarității, este vădit ilegală şi lipsită de temei, or legiuitorul a reglementat în mod distinct faptul „adăugirii unui nou debitor” şi că naşterea, apariția obligaţiei poate rezulta nu doar din contract, ci şi din act juridic unilateral şi separat, încheiat de noul debitor în folosul creditorului aşa după cum este statuat la articolele 847 şi 848 Cod civil.
62. Concomitent, legiuitorul indică faptul că, în cazul în care un asemenea contract sau act juridic unilateral nu s-a încheiat, noul debitor poate să opună creditorului orice motiv de nulitate care afectează contractul cu debitorul iniţial.
63. În speţă, Boris Gherciu nu a invocat niciun motiv de nulitate a recipisei din 15 august 2020.
64. Iar în ipoteza existenței unei incertitudini referitor la felul preluării datoriei, însă e clar faptul că a apărut un nou debitor, debitorul iniţial şi cel nou sunt considerați debitori solidari aşa după cum rezultă indubitabil şi din prevederile imperative ale art.840 alin.(2) Cod civil.
65. Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că la caz, SRL”PANELECTRO” este în drept să solicite încasarea sumei în mod solidar, atât de la SA”VITAMINE”, cât și de la Boris Gherciu.
66. În aceeași ordine de idei, Colegiul apreciază ca fiind eronată poziția instanței de fond prin încasarea parțială a dobânzii de întârziere, or, datoria de bază în mărime de 36120,00 lei a fost achitată la data de 14 iulie 2022 (f.d.40), după depunerea cererii de chemare în judecată la 14 aprilie 2022.
67. Prin urmare, având în vedere că la data de 24 octombrie 2016, SRL”PANELECTRO” a transmis o somație de plată cu nr.24/10 către SA”VITAMINE” privind achitarea datoriei până la 03 noiembrie 2016, somație recepționată de Boris Gherciu (f.d.19), rezultă că dobânda legală a început să curgă de la 04 noiembrie 2016.
68. Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia privind admiterea cererii de apel declarată de apelanta SRL”PANELECTRO”, reprezentată de avocatul Andrei Grigorița, casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 decembrie 2022, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de SRL”PANELECTRO”, și anume încasarea în mod solidar, de la SA”VITAMINE” și Boris Gherciu, în beneficiul SRL”PANELECTRO”, a sumei de 36120,00 lei cu titlu de datorie, însă a lăsa fără executare capătul de cerere privind încasarea datoriei în mărime de 36120,00 lei, pe motivul achitării datoriei după depunerea cererii de chemare

în judecată. Concomitent, a încasa, în mod solidar, de la SA”VITAMINE” și Boris Gherciu, în beneficiul SRL”PANELECTRO”, a sumei de 27672,42 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

69. Referitor la solicitarea apelantei SRL”PANELECTRO” invocată în cererea de apel privind încasarea de la Boris Gherciu, în beneficiul SRL”PANELECTRO”, a sumei de 8306,86 lei cu titlu de dobândă separată, rezultată din recipisa din 15 august 2020, Colegiul o consideră neîntemeiată și nefondată, or, asemenea pretenție nu a fost înaintată în instanța de fond, și nu a fost pusă în discuție.
70. Referitor la cheltuielile de judecată, Colegiul reține că conform prevederilor art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
71. Conform prevederilor art.90 lit.i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.
72. În corespundere cu prevederile art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretențiile reclamantului.
73. Conform prevederilor art.96 alin.(1) și (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată de avocat.
74. În așa împrejurări, reținând dispozițiile sus menționate, în legătură cu faptul că cererea de apel urmează a fi admisă, cu casarea hotărârii instanței de fond, Colegiul va dispune încasarea în mod solidar, de la SA”VITAMINE” și Boris Gherciu, în beneficiul SRL”PANELECTRO”, suma de 3896,00 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 622,62 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel, precum și suma de 5000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, cheltuieli pe care instanța de apel le consideră ca fiind necesare și rezonabile.
75. La fel, raportând la caz prevederile legale sus menționate, în legătură cu faptul că cererea de apel urmează a fi admisă, Colegiul respinge solicitarea reprezentantului intimatei SA”VITAMINE” privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.
76. În final, Colegiul reiterează concluzia că instanța de fond incorect a adoptat soluția de admitere parțială a acțiunii, hotărârea contravine cerinţelor art.239

Cod de procedură civilă, astfel că cererea de apel înaintată de apelanta SRL”PANELECTRO”, reprezentată de avocatul Andrei Grigorița, urmează a fi admisă, fapt ce atrage după sine casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit.c), 276^4, 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

Se admite cererea de apel declarată de apelanta Societatea cu Răspundere Limitată ”PANELECTRO”, reprezentată de avocatul Andrei Grigorița.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 decembrie 2022, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”PANELECTRO”.

Se încasează, în mod solidar, de la Societatea pe Acțiuni ”VITAMINE” și Boris Gherciu, în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată ”PANELECTRO”, suma de 36120,00 lei (treizeci și șase mii una sută douăzeci lei, 00 bani) cu titlu de datorie.

A lăsa fără executare capătul de cerere privind încasarea datoriei în mărime de 36120,00 lei, pe motivul achitării datoriei după depunerea cererii de chemare în judecată.

Se încasează, în mod solidar, de la Societatea pe Acțiuni ”VITAMINE” și Boris Gherciu, în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată ”PANELECTRO”, suma de 27672,42 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 5000,00 lei cu titlu de asistență juridică, suma de 3896,00 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 622,62 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel, în total suma de 37191,04 lei (treizeci și șapte mii una sută nouăzeci și unu lei, 04 bani).

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Angela Braga

Viorica Mihaila